

Sygn. akt: I Ns 15/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2015 roku

Sąd Rejonowy w Oleśnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Agnieszka Łyniewska

Protokolant:	sekr. sądowy Klaudia Pluta

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2015 roku na rozprawie

sprawy z wniosku (...) **S.A. w W.**

z udziałem **A. J. (1), (...) S.A. z siedzibą w W. i A. J. (2)**

o zasiedzenie

postanawia:

I. stwierdzić, że uczestniczka postępowania (...) **Spółka Akcyjna z siedzibą w W.** nabyła przez zasiedzenie służebność gruntową odpowiadająca treścią służebności przesyłu obciążającą całą działkę nr (...) (powstałą w wyniku podziału działki nr (...)) położoną w miejscowości O., gmina O., powiat O., ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Oleśnie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczysta kw nr (...), stanowiącej własność uczestników postępowania A. J. (1) i A. J. (2) z **dnem 31.12.2005 roku**,

II. polegającą na prawie do nieodpłatnego i niezakłóconego korzystania przez czas nieoznaczony przez każdorazowego właściciela podziemnego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 PN 6,3 MPa relacji K. -T. odgałęzienie do (...) O., ul. (...) w zakresie założonych i przeprowadzonych na tejże działce przewodów i urządzeń służących do przepływu gazu ziemnego, na nieruchomości bliżej opisanej w pkt I postanowienia, zgodnie z przebiegiem trasy tego gazociągu oraz w granicach pasa eksploatacyjnego wynoszącego 4 metry, po 2 metry z każdej ze stron osi gazociągu o długości 168,60 metrów, jak na mapie stanowiącej integralną część niniejszego postanowienia sporządzonej przez biegłego sądowego mgr inż. geodety uprawnionego R. Z., stanowiącej załącznik graficzny do opinii k.akt 494,495 (**na której to mapie oś gazociągu oznaczona została kolorem żółtym, granice działki, które są też granicą strefy ochronnej – kolorem czerwonym, a urządzenia naziemne w postaci słupków znaczeniowych oraz kolumny wentylacyjnej rury ochronnej- w postaci czarnych kwadratów**),

III. w ramach nabytej przez zasiedzenie służebności każdorazowy właściciel opisanego wyżej określonego gazociągu ma prawo do korzystania z działki opisanej w pkt I, w granicach określonych w pkt II poprzez:

1. nieograniczone prowadzenie przesyłu gazu gazociągiem wysokiego ciśnienia, prawo dostępu do sieci gazowej i urządzeń w celu zapewnienia bezpiecznej ich eksploatacji, dokonywanie przeglądów, konserwacji i kontroli, a także prac związanych z ich eksploatacją, remontami modernizacją oraz połączeniem z innymi wszelkiego rodzaju sieciami, z jednoczesnym wyłączeniem możliwości zabudowy jakimikolwiek budynkami, budowłami, stałymi

składami magazynów lub drzew oraz podejmowania innych działalności, mogącej zagrozić trwałości gazociągu w granicach pasa ochronnego gazociągu określonego postanowieniem,

2. nieograniczone prawo modernizacji, naprawy, remontów, usuwania awarii oznaczonego postanowieniem gazociągu,

3. swobodnego wejścia, dojścia lub dojazdu z każdej strony do tejże sieci gazowej i urządzeń, służb technicznych wraz ze sprzętem w pasie ochronnym określonym powyżej, również w stanie wolnym od jakichkolwiek budynków stałych i tymczasowych, składów, magazynów, drzew lub krzewów w celu eksploatacji, modernizacji, naprawy, konserwacji i kontroli gazociągu.

IV. ustalić, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie,

V. nakazać Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Oleśnie ściągnąć od wnioskodawcy (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.072,69 zł. (jeden tysiąc siedemdziesiąt dwa złote 69/100) tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w toku postępowania.

UZASADNIENIE

W dniu 04 stycznia 2012 roku został wniesiony do Sądu (aktualna sygn. akt **I Ns 12/15 wniosek A. J. (1) i A. J. (2)** w sprawie **z udziałem (...) S.A. w W. o ustanowienie** na nieruchomości stanowiącej działkę o nr ewidencyjnym (...), o pow. 5.180 m², w O., dla której Sąd Rejonowy w Oleśnie IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr (...), **służebności przesyłu** na rzecz przedsiębiorcy (...) S.A., której treścią jest znoszenie istnienia

w przestrzeni pod powierzchnią obciążonej nieruchomości – należącego do (...) S.A. gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia DN 80 PN 6,3 MPa relacji K. – T. oraz prawo korzystania z nieruchomości obciążonej w zakresie niezbędnym do dokonywania konserwacji, remontów, modernizacji urządzeń przesyłowych wraz z prawem wejścia i wjazdu na teren odpowiednim sprzętem. Ustanowienie służebności przesyłu miałyby nastąpić za jednorazowym wynagrodzeniem

w wysokości 215.923,00 zł. Nadto wniosek zawierał żądanie zasądzenia kosztów postępowania według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano m.in. na podejmowane próby ugodowego rozwiązania sporu, w postaci ustanowienia służebności przesyłu

za jednorazowym wynagrodzeniem, które ostatecznie się nie powiodły. – akta sprawy I Ns 12/15 w załączeniu, wniosek o ustanowienie służebności – karta 3 - 12.

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2012 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 12/12 (obecnie I Ns 12/15) Sąd Rejonowy w Oleśnie I Wydział Cywilny zawiesił postępowanie

w sprawie z wniosku A. J. (1) i A. J. (2) z udziałem (...) S.A. w W. o ustanowienie służebności przesyłu, na podstawie art. 177 § 1 pkt 1 k.p.c., tj. w sytuacji gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Tym postępowaniem jest postępowanie

w przedmiotowej sprawie o sygn. I Ns 15/15 z wniosku (...) S.A. w W. z udziałem A. J. (1) i A. J. (2) o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu. – akta sprawy o sygn. I Ns 12/15 w załączeniu, postanowienie – karta 256 – 256 verte.

W dniu 31.01.2012 r. została wniesiona do sprawy o sygn. akt I Ns 12/12 (obecnie I Ns 12/15) odpowiedź (...) S.A.

z siedzibą w W. na wniosek A. J. (1) i A. J. (2) o ustanowienie służebności przesyłu wraz z wnioskiem o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu. Pismo to zostało potraktowane jako wniosek

o zasiedzenie służebności i wpisane pod nową sygn. akt – I Ns 12/12 – obecnie I Ns 15/15. W piśmie tym przedsiębiorca przesyłowy wniósł o oddalenie w całości wobec niego wniosku o ustanowienie służebności przesyłu oraz oddalenie w całości żądania zasądzenia wobec niego na rzecz wnioskodawców wynagrodzenia za ustanowienie

służebności przesyłu. (...) S.A. z siedzibą w W. – zw. odtąd wnioskodawcą – wniósł o stwierdzenie przez Sąd zasiedzenia przez niego służebności gruntowej, odpowiadającej treścią służebności przesyłu, obciążającej część działki nr (...) o powierzchni 5180 m², położonej w O., ul. (...), dla której tut. Sąd IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), będącej własnością uczestników, tj. A. J. (1) i A. J. (2). Zasiedzenie miało nastąpić najpóźniej z dniem 31.12.2006 r. Prawo, którego dotyczy wnioski o zasiedzenie polegać ma, według wnioskodawcy, na:

1. prawie korzystania przez wnioskodawcę, tj. (...) S.A. z siedzibą w W. z działki nr (...), w zakresie założonych i przeprowadzonych na tejże działce przewodów i urządzeń, służących do przesyłu gazu ziemnego, to jest z podziemnego gazociągu DN 80 PN 6,3 MPa, relacji K. – T., odgałęzienie do (...) O., ul. (...), zgodnie z przebiegiem trasy tego gazociągu oznaczonym na mapie, stanowiącej załącznik do niniejszego wniosku oraz w granicach pasa eksploatacyjnego, wynoszącego 4 m, tj. po 2 m po obu stronach od osi gazociągu. Prawo to polegać ma na:

a) prawie korzystania z działki określonej w pkt 1 w granicach w/w pasa na w/w działce gruntu, poprzez nieograniczone prowadzenie przesyłu gazu gazociągiem wysokiego ciśnienia, dostęp do sieci gazowej i urządzeń w celu zapewnienia bezpiecznej ich eksploatacji, dokonywanie przeglądów, konserwacji, kontroli, a także prac związanych z ich eksploatacją, remontami, rozbudową, modernizacją oraz połączeniem z innymi sieciami wszelkiego rodzaju z jednoczesnym wyłączeniem możliwości zabudowy jakichkolwiek budynków, budowli, stałych składów magazynów lub drzew oraz podejmowania innej działalności, mogącej zagrozić trwałości gazociągu w granicach pasów gazociągu określonego powyżej,

b) nieograniczonym prawie modernizacji, naprawy, remontów, oznaczonego powyżej gazociągu wysokiego ciśnienia oraz prawie do przeprowadzenia lub instalacji w sąsiedztwie lub na tym gazociągu obiektów i urządzeń, niezbędnych do korzystania z gazociągu

z zachowaniem wszelkich warunków technicznych, określonych w przepisach prawa oraz szczegółowych normach technicznych,

c) swobodnym wstępie, dojściu lub dojeździe z każdej strony do wskazanej sieci gazowej i urządzeń, służb technicznych wraz ze sprzętem w pasie, określonym wyżej, również

w stanie wolnym od jakichkolwiek budynków stałych i tymczasowych, składów, magazynów, drzew lub krzewów w celu eksploatacji, modernizacji, naprawy, konserwacji i kontroli gazociągu określonego powyżej.

Nadto, wnioskodawca wniósł o zasądzenie od A. J. (1) i A. J. (2) solidarnie na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa radcowskiego, według norm przepisanych lub według spisu złożonego w toku postępowania.

W uzasadnieniu wniosku przedsiębiorca przesyłowy podniósł m.in., że wnioskodawca, zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, jest aktualnym właścicielem gazociągu relacji K. – T. DN 80 PN 6,3 MPa, którego odcinek przebiega przez działkę gruntu uczestników tj. A. J. (1) i A. J. (2), o nr (...). Przyjął, że budowa gazociągu zakończyła się najpóźniej w 1976 r., na co wskazywać ma pismo potwierdzające datę wypłaty ówczesnemu właścicielowi nieruchomości, objętej wnioskiem, tj. J. J. (1) – odszkodowania za straty wyrządzone budową gazociągu w dniu 1 czerwca 1975 r. Natomiast na datę zakończenia budowy gazociągu najpóźniej w dniu 31 grudnia 1976 r. wskazywać ma zestawienie stanu majątkowego – System środków trwałych (...), gdzie pod nr inwent.

(...) widnieje jako środek trwały w/w gazociąg w/pr K. – T. Nitka I,

a jako datę nabycia tego środka wskazano: 31.12.1976 r. Natomiast w oficjalnej korespondencji, prowadzonej z A. J. (1) pojawia się jako data zakończenia budowy przyłącza rok 1974. W innym miejscu wniosku, powołując się na nr inwentarza gazociągu

w dokumentach, wnioskodawca wskazuje, iż przedmiotowy gazociąg wybudowano w 1975 r. i przyjęto do użytkowania najpóźniej w dniu 1.01.1976 r.

W celu wykazania następstwa prawnego kolejnych właścicieli gazociągu wnioskodawca wskazał, że: (...) Zakłady (...) w Z. zostały utworzone Zarządzeniem nr 161 Ministra Górnictwa z dnia 01 stycznia 1951 r. pierwotnie jako Zakłady (...),

a następnie w brzmieniu Zarządzenia Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 15 czerwca 1971 roku działające jako (...) Zakłady (...) w Z., które z kolei zostały połączone wraz z majątkiem w przedsiębiorstwo (...) w Z.. Natomiast (...) Zakłady (...) w Z. weszły w 1982 roku w skład przedsiębiorstwa państwowego (...). Na podstawie aktu notarialnego z dnia 21.10.1996 roku (...) zostało przekształcone w spółkę akcyjną Skarbu Państwa. (...) S.A. powstał 16 kwietnia 2004 r. jako (...) Sp. z o.o. Wówczas 100% udziałów spółki objęło (...)

i (...) S.A. Dnia 28 kwietnia 2005 r. (...) przekazał Skarbowi Państwa wszystkie udziały w (...) S.A. Dnia 08 czerwca 2005 r. Zgromadzenie Wspólników zdecydowało o zmianie nazwy spółki z (...) Sp. z o.o. na (...) Sp. z o.o. Dnia 18 września 2006 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników dokonało przekształcenia ze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Spółkę Akcyjną. W związku z w/w przekształceniami wnioskodawcy, wówczas administrowane gazociągi, w tym posadowiony na nieruchomości uczestników, pozostały własnością (...) S.A., stając się przedmiotem leasingu na rzecz wnioskodawcy. Wnioskodawca nabył na mocy aktu notarialnego od (...)

i (...) majątek, obejmujący gazociąg, przebiegający przez nieruchomość uczestników z dniem 15.10.2008 r.

Wnioskodawca uzasadnił wniosek treścią art. 292 k.c. w zw. z art. 172 i art. 352 k.c. oraz w zw. z art. 305¹, art. 305⁴ k.c. oraz powołaniem się na orzecznictwo wskazujące na możliwość nabycia służebności, odpowiadającej treści służebności przesyłu, w drodze zasiedzenia. Wskazał, że wnioskodawca i jego poprzednicy w sposób nieprzerwany i trwały korzystają z nieruchomości uczestników w zakresie korzystania z gazociągu DN 80 PN 6,3 MPa, relacji K. – T., odgałęzienie do (...) O., ul. (...), tj. w zakresie odpowiadającym treści czynnej służebności gruntowej przez okres przeszło 35 lat, a gazociąg jest urządzeniem w rozumieniu art. 49 k.c., stanowiącym odrębny od nieruchomości przedmiot własności należący do wnioskodawcy. Upłynął również okres zasiedzenia służebności, liczony jako 30 lat (art. 172 k.c.). Usunięcie czy przeniesienie tego gazociągu jest niemożliwe z powodów braku technicznych możliwości, ogromnych kosztów oraz zaburzeń i przerw w dostawach gazu. Wnioskodawca korzystał z trwałego i widocznego urządzenia – wystające z gruntu słupki znacznikowe kierunkowe oraz kolumna wentylacyjna rury ochronnej. Prowadzenie robót budowlanych gazociągu na działce nr (...) jak i prac geodezyjnych, przygotowawczych, wykopów, korzystania z ciężkiego sprzętu, pracowników, same w sobie stanowią wyraźne ostrzeżenie przed skutkami tzw. „dawności”, związanej

z długoletnią bezczynnością właścicieli nieruchomości. Żaden z właścicieli działki nr (...) do roku 2006 – przyjętego jako najpóźniejszy termin zasiedzenia służebności – nie zgłaszał pretensji, związanych z istnieniem i przebiegiem gazociągu, a przez okres ponad 35 lat opisana nieruchomość nie została zabudowana w granicach strefy pasa eksploatacyjnego

o szerokości 4 m, po 2m na stronę gazociągu wynikającego z procedur stosowanych w przedsiębiorstwie wnioskodawcy. Gazociąg jest nadal wykorzystywany zgodnie ze swym przeznaczeniem, a wnioskodawca wykonuje posiadaną służebność w sposób czynny (przeprowadza obchody). Wnioskodawca stanowczo zaprzeczył również twierdzeniom uczestników tj. A. i A. J. (2), jakoby nie kwestionował zasadności ich roszczenia o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem. Prowadzone dotychczas przez przedstawicieli (...) S.A. negocjacje nie stanowiły bezpośredniego lub pośredniego uznania jakichkolwiek roszczeń co do ich istoty bądź wysokości kwoty. – wniosek w aktach sprawy I Ns 12/15- karta 53 – 65, a w aktach niniejszej sprawy o sygn. akt I Ns 15/15 – karta 3 – 15.

W piśmie złożonym na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2012 r. wnioskodawca zmienił i uzupełnił treść dotychczasowego wniosku w ten sposób, że wniósł o:

a) stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu o treści wskazanej w petitum w/w wniosku – ale na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. będącego właścicielem założonych i przeprowadzonych na przedmiotowej nieruchomości przewodów i urządzeń, służących do przesyłu gazu ziemnego, tj. podziemnego gazociągu DN 80 PN 6,3 MPa, relacji K. – T., odgałęzienie do (...) O., ul. (...) wraz z elementami naziemnymi w dniu 31.12.2005 r., tj. w dniu, w którym upłynął bieg terminu zasiedzenia w/w służebności, a nie, jak podnoszono pierwotnie, na rzecz (...) S.A.,

b) uzupełnienie dotychczasowego wniosku o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu poprzez dodanie, iż stwierdzenie zasiedzenia w/w służebności, obejmuje prawo nieodpłatnego i niezakłóconego korzystania przez czas nieoznaczony przez (...) S.A. z siedzibą w W. oraz każdorazowego właściciela podziemnego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 PN 6,3 MPa relacji K. – T., odgałęzienie do (...) O. ul. (...), z nieruchomości stanowiącej aktualnie własność A. J. (1) i A. J. (2), oznaczonej jako działka nr (...) o powierzchni 5180 m² położonej w miejscowości O. ul. (...), powiat (...), dla której tut. Sąd IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), w zakresie założonych i przeprowadzonych na tejże nieruchomości przewodów i urządzeń, służących do przesyłu gazu ziemnego, tj. z podziemnego gazociągu wysokiego ciśnienia, tj.: DN 80 PN 6,3 MPa, relacji K. – T., odgałęzienie do (...) O., ul. (...), zgodnie z przebiegiem trasy tego gazociągu – tak jak to zaznaczono na mapie przebiegu służebności gruntowej, odpowiadającej treści służebności przesyłu, sporządzonej przez biegłego uprawnionego z zakresu geodezji, która to mapa stanowić będzie integralną część wydanego w niniejszej sprawie postanowienia o stwierdzeniu zasiedzenia w/w służebności. Przy czym wnioskodawca wskazał, że biegły geodeta winien przy sporządzaniu mapy uwzględnić, że szerokość pasa zajętego pod służebność wynosi 4 m, tj. po 2 m po obu stronach od osi gazociągu.

Nadto wnioskodawca wniósł o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze uczestnika tj. (...) S.A. z siedzibą w W., z uwagi na to, iż niniejszy wniosek dotyczy stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na jego rzecz. Natomiast wnioskodawca jest właścicielem przedmiotowego gazociągu od dnia 15.10.2008 r. Gazociąg od momentu jego wybudowania był i jest nadal wykorzystywany zgodnie ze swym przeznaczeniem,

a posiadana służebność wykonywana była i jest na przedmiotowej nieruchomości w sposób czynny (kontrola, oględziny, pomiary wypływów gazu). - pismo w postępowaniu nieprocesowym – karta 160 – 162, protokół rozprawy z dnia 27 sierpnia 2012 r. – karta 357 – 358.

Na powyższej rozprawie z dnia 27 sierpnia 2012 r. **uczestnik postępowania A. J. (1)** podtrzymał stanowisko swoje i **uczestniczki A. J. (2)** ze sprawy o aktualnej sygn. I Ns 12/15. Podniósł, że (...) S.A. uznał na etapie przesądowym roszczenia uczestnika. Gdy był gazociąg budowany w 1974 r. uczestnik nie interesował się sprawami rolnictwa. Dlatego nie zajmował się budową tego gazociągu na jego posesji. Dopiero w 2006 r. syn uczestnika zainteresował się gospodarstwem, które chciał prowadzić. Małżeństwo A. i A. J. (3) mieszkają w O. na ul. (...)

w O.. Chcieliby wybudować dom na łączce, przez którą przebiega gazociąg, a syn chciał wybudować budynek chlewni na potrzeby gospodarstwa. Uczestnik dowiedział się w urzędzie w wydziale urbanistyki jak ta sprawa wygląda, ponieważ nie wiedział, że nie można tam budować, z powodu gazociągu. W 2007 r. uczestnik zwrócił się do (...) S.A. z pismem o przełożenie gazociągu w granicę nieruchomości, by nie przeszkadzał w wykorzystaniu pola pod budowę. Operator odpisał mu, że może to uczynić, ale na koszt uczestnika. - protokół rozprawy z dnia 27 sierpnia 2012 r. – karta 357 – 358.

Wnioskodawca podniósł na tej samej rozprawie, że nigdy nie złożył żadnego oświadczenia woli, w którym uznałby roszczenia uczestników w ten sposób przerywając bieg przedawnienia. Termin do zasiedzenia nastąpił w dniu 31.12.2005 r., natomiast pertraktacje

z A. J. (1) rozpoczęły się ok. 2008 r. i dotyczyły tylko roszczeń odszkodowawczych, a nie tytułu prawnego do korzystania z nieruchomości państwa J.. Co do wszelkich roszczeń odszkodowawczych wniesionych po tym terminie wnioskodawca podniósł zarzut przedawnienia. Uczestnicy postępowania tolerowali istniejący stan rzeczy przez ponad 30 lat nie wnosząc w ty czasie żadnych roszczeń. Odszkodowanie wypłacone przy budowie gazociągu dotyczyło odszkodowania za utratę upraw rolnych związanych z budową - protokół rozprawy z dnia 27 sierpnia 2012 r. – karta 357 – 358.

W piśmie wniesionym w dniu 03.09.2012 r. uczestnicy A. J. (1) i A. J. (2) podnieśli niemożliwość stwierdzenia zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu i wnieśli o oddalenie wniosku o

stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W.. Podnieśli m.in. brak widoczności urządzeń przesyłowych na powierzchni nieruchomości. – pismo pełnomocnika A. J. (1)
i A. J. (2) – karta 364 – 366.

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2013 r. wydanym w sprawie o sygn. akt V Ns 44/13 (obecnie: I Ns 15/15) Sąd Rejonowy w Kluczborku V Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w O. na podstawie art. 510 § 2 k.p.c. wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania (...) z siedzibą w W. – postanowienie – karta 382.

Uczestnik postępowania Polskie (...) z siedzibą

w W. w piśmie wniesionym w dniu 04.02. (...). oświadczył, że popiera wniosek w całości – pismo (...) S.A. – karta 388.

Pismem wniesionym w dniu 20.02.2013 r. wnioskodawca sprecyzował, że do okresu posiadania przez wnioskodawcę oraz przez (...) S.A. służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu wniósł o doliczenie okresu posiadania

w/w służebności przez Skarb Państwa, tj. okresu od dnia 31.12.1975 r. do dnia 31.01.1989 r., tj. do upływu ostatniego dnia obowiązywała, wynikającej z art. 128 k.c., zasady jednolitej własności państwowej, nie zaś przez przedsiębiorstwa państwowe, tj. (...) Zakłady (...) w Z. i (...) do dnia 31.01.1989 r. W pozostałym zakresie, tj. od dnia 01.02.1989 r. wnioskodawca pozostawił wniosek bez zmian wnosząc o doliczenie do okresu posiadania w/w służebności okresu jej posiadania przez (...), a następnie (...) S.A. Wobec powyższego, wnioskodawca zmodyfikował datę końcową z upływem której – najpóźniej wnosi o stwierdzenie zasiedzenia w/w służebności, tj. jako w/w datę wskazał obok powoływanej dotychczas daty 31.12.2005 r. - datę 01.02.2009 r. Nadto, podniósł, że w razie przyjęcia przez Sąd jako daty upływu terminu zasiedzenia daty 01.02.2009 r. wnioskodawca wnosi o stwierdzenie zasiedzenia służebności przesyłu, nie zaś służebności gruntowej odpowiadającej treścią służebności przesyłu – na jego rzecz, tj. na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. będącego właścicielem przedmiotowego gazociągu w w/w dacie. Stanowisko to zostało powtórzone na rozprawie w dniu 25.02.2013 r. – pismo pełnomocnika wnioskodawcy – karta 406 – 406 verte; protokół rozprawy z dnia 25.02.2013 r. – karta 409 – 411 verte.

W piśmie z dnia 15.05.2013 r. uczestnicy A. J. (1) i A. J. (2) podnieśli niemożność efektywnego dochodzenia w drodze prawnej swoich żądań w okresie tzw. jednolitej własności państwowej (art. 128 k.c.) - do 31.01.1989 r., co powodowało zawieszenie biegu przedawnienia oraz zasiedzenia. Wnioskodawca nie dysponuje ani zgodą ówczesnych właścicieli nieruchomości na posadowienie na ich nieruchomości gazociągu, ani decyzją wydaną na podstawie art. 35 ustawy o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości z 12 marca 1958 r. dotyczącą spornej nieruchomości, nie ma więc możliwości uznania wnioskodawcy za pozostającego w dobrej wierze, a tym samym istnieje duże prawdopodobieństwo, że nie istnieje możliwość zasiedzenia przedmiotowej służebności przed dniem 01 lutym 2019 roku. – pismo pełnomocnika uczestników A. J. (1) i A. J. (2) – karta 438 – 440.

Kolejno w piśmie wniesionym w dniu 01.08.2013 r. wnioskodawca zmienił wniosek o stwierdzenie zasiedzenia służebności w ten sposób, iż sprostował, że dotyczy on działki nr (...), a nie, jak pierwotnie wskazano, działki nr (...), co wynika z faktu, iż nr ewid. działki, której dotyczy wniosek oznaczony pierwotnie nr (...) uległ zmianie, która została ujawniona w księdze wieczystej przedmiotowej nieruchomości z dniem 05.04.2013 r. Wnioskodawca podniósł także, że w stanie faktycznym przedmiotowej sprawy nie może być mowy o powoływaniu się na art. 121 pkt 4 k.c. i twierdzenie o istnieniu siły wyższej w postaci niemożności dochodzenia roszczeń. Obowiązywały wówczas w podobnym kształcie przepisy k.c., a ustawy wywłaszczeniowe zawierały przepisy o odszkodowaniu za ograniczenie własności. Niemożność dochodzenia roszczeń musiałaby być wykazana indywidualnie i konkretnie. Uczestnikom przysługiwała sądowa ochrona posesoryjna i petytoryjna, a działalność przedsiębiorstwa przesyłowego nie była wykonywaniem imperium państwa, lecz działaniem w ramach dominium. Wnioskodawca podniósł też,

że jego poprzednik prawny objął posiadanie nieruchomości w dobrej wierze. – pismo pełnomocnika wnioskodawcy – karta 469 – 473 verte.

W piśmie złożonym w dniu 29.05.2015 r. uczestnicy A. i A. J. (2) podnieśli ostatecznie, że wniosek o stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej o treści służebności przesyłu powinien zostać oddalony. Niemożliwe było nabycie przez zasiedzenie ograniczonego prawa rzeczowego o treści służebności przesyłu przed 3 sierpnia 2008 r., gdyż takie prawo nie istniało. Ponadto, w okresie do 1989 r. nie było możliwości żądania usunięcia urządzeń przesyłowych, zatem istniała siła wyższa w rozumieniu art. 121 pk 4 kc w zw. z art. 175 k.c., która powodowała, że bieg terminu zasiedzenia nie mógł się rozpocząć. Wnioskodawca nie wykazał przesłanek zasiedzenia służebności gruntowej, zwłaszcza widoczności urządzenia, zakresu posiadania, który odpowiadałby treści służebności przesyłu, wpływu terminu zasiedzenia. – pismo pełnomocnika uczestnika – karta 650 – 651.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca, prowadzący działalność jako (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., jest aktualnym właścicielem gazociągu relacji K. – T. DN 80 PN 6,3 MPa, którego odcinek przebiega przez działkę gruntu o nr (...) (dawniej: (...)), położoną w O., ul. (...), o pow. 0,5180 ha, tj. 5180 m⁽⁽²⁾⁾, KW nr (...), której obecnymi właścicielami we wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej są A. J. (1) i A. J. (2). Nitka gazociągu przebiegająca przez nieruchomość uczestników zasila dużą część miasta O..

dowód : - wyciąg z umowy przeniesienia własności, prawa użytkowania wieczystego oraz innych praw – akt notarialny z dnia 15.10.2008 r. sporządzony przez notariusza P. B., Rep. A Nr 28606/2008 – karta 25 – 35;

- odpis zwykły księgi wieczystej nieruchomości KW nr (...), stan z dnia 06.02.2012 r. – karta 100 – 105;

- odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS wnioskodawcy – karta 19 – 23;

- wypis z rejestru gruntów Starostwa Powiatowego w O. z dnia 12.02.2009 r. – karta 95;

- zeznania świadka J. Z. (1) – kierownika terenowej jednostki eksploatacyjnej w C. obsługującej teren O. od 2008 r. – protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2013 r. – karta 499-500 verte;

Zgodnie z zaświadczeniem wydanym przez Kierownika Wydziału Urbanistyki, Infrastruktury, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Miejskiego w O. z dnia 05 lutego 2009 r. (Nr III – (...)) przez działkę nr (...) (obecnie (...)) przebiega gazociąg wysokoprężny o długości ok. 160 m. Zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy O., zatwierdzonym Uchwałą nr XXIII/183/2000 Rady Miejskiej w O. z dnia 26 kwietnia 2000 r. m.in. działka (...) położona w O. przy ul. (...) znajduje się częściowo w obszarze osadnictwa wiejskiego, dopuszczona do uzupełnienia i modernizacji zabudowy i częściowo w obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej – kompleksy użytków rolnych klas IV – VI o różnej przydatności dla rolnictwa – dopuszczona do zabudowy w trybie obowiązujących przepisów. Natomiast Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy O., zatwierdzony Uchwałą nr XXXXI/244/94 z dnia 30 marca 1994 r. Rady Miejskiej w O. (Dziennik Urzędowy Województwa (...) Nr 10, poz. 96) utracił moc z dniem 31.12.2003 r.

Zgodnie z -wypisem z rejestru gruntów Starostwa Powiatowego w O. działka (...), KW (...) obejmuje grunty orne i pastwiska trwałe.

Zgodnie z odpisem zwykłym księgi wieczystej nieruchomości KW nr (...) według stanu z dnia 06.02.2012 r., działka (...) stanowi grunty orne.

dowód : - zaświadczenie UM w O. z dnia 05 lutego 2009 r. (Nr III – (...)) – karta 89;

- wypis z rejestru gruntów Starostwa Powiatowego w O. z dnia 12.02.2009 r. – karta 95.

- odpis zwykły księgi wieczystej nieruchomości KW nr (...), stan z dnia 06.02.2012 r. – karta 100 – 105;

Po przeciwnej stronie ul. (...) praktycznie naprzeciwko domostwa uczestników A. J. (1) i A. J. (2) znajduje się stacja gazowa wnioskodawcy.

W odległości mniej więcej 100 m od stacji po tej samej stronie znajduje się jeden słupek znacznikowy wyznaczający przebieg trasy gazociągu. Na działce uczestników za płotem

w odległości mniej więcej 20 m od ogrodzenia znajduje się kolumna wentylacyjna rury ochronnej, która wyznacza trasę przebiegu gazociągu. W miejscu skrzyżowania 78 m od płotu znajduje się słupek znacznikowy w kolorze żółtym. Wcześniej przy płocie od strony południowej znajdował się drugi słupek znacznikowy, który znajdował się na tej samej wysokości co pierwszy. Był jeszcze około 2011 r., kiedy to W. R. (1) (pracownik wnioskodawcy) wykonywał zdjęcie, mając polecenie sfotografowania wszystkich kolumn wężowych.

Działka (...) (obecnie (...)) jest działką niezabudowaną. Gazociąg biegnie około 15 m od wschodniej granicy działki, a około 50 m od zachodniej granicy słupek znacznikowy wyznacza przebieg gazociągu przez działkę uczestnika.

dowód : - kopia mapy z oznaczeniem nieruchomości oraz naniesionymi słupkami i kolumną wentylacyjną rury ochronnej (litery „g”) – karta 81;

- kopia mapy ewidencyjnej – karta 82;

- zdjęcia nieruchomości uczestników z widocznymi słupkami znacznikowymi – karta 83 i karta 135;

- norma branżowa: Podziemne przekroczenia przeszkód terenowych gazociągami wysokiego ciśnienia: BN- (...) -05 – karta 136 – 139;

- norma branżowa: Podziemne przekroczenia przeszkód terenowych gazociągami wysokiego ciśnienia, Kolumny wydmuchowe – BN- (...) -11 – karta 140 – 142;

- norma branżowa: Znakowanie gazociągów ułożonych w ziemi: BN- (...) -02 – karta 143 – 145;

- norma branżowa: Znakowanie gazociągów ułożonych w ziemi: Słupki: BN- (...) -01 – karta 146 – 149;

- pismo A. J. (1) z dnia 31.12.2008 r. (znak: OGP/TT/WN/C – (...)) – karta 86.

- protokół z oględzin z dnia 26 kwietnia 2013 r. z udziałem biegłego geodety R. Z. – karta 430 – 431 verte;

- zeznania świadka W. R. (1) - z zawodu monter sieci gazowej, pracownik (...) S.A. w W. Terenowej Jednostki Eksploatacji O/C. od października 1997 r. zajmuje się kontrolą i konserwowaniem sieci gazowej - protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2013 r. – karta 499 – 500 verte;

- zeznania świadka J. Z. (1) kierownika terenowej jednostki eksploatacyjnej w C. – protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2013 r. – karta 499 – 500 verte;

- zeznania świadka A. W. (1) – energetyk – koordynator w dziale technicznym wnioskodawcy, pracuje w spółce od 2.01.2003 r. - protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2013 r. – karta 499 – 500 verte;

A. J. (1) (ur. (...)) całe życie mieszka na nieruchomości przy ulicy (...). W czasie kiedy zakładano gazociąg właścicielami nieruchomości byli jego rodzice, którzy oburzali się i sprzeciwiali, z powodu zakładania gazociągu, ponieważ

w tamtym czasie na wysokości słupka wentylacyjnego do ulicy (...) biegła dolina, tj. zagłębienie 2 m od obecnego poziomu.

A. J. (2) na spornej nieruchomości jest od 1980 roku.

dowód : - przesłuchanie uczestnika A. J. (1) – protokół rozprawy z dnia 30 kwietnia 2014 r. – karta 555 – 556;

- przesłuchanie uczestniczki A. J. (2) – protokół rozprawy z dnia 30 kwietnia 2014 r. – karta 555- 556.

M. J. – matka A. J. (1) - w latach 1956 – 1990 była właścicielką nieruchomości nr (...) położonej w O., która to działka stanowi dziś własność A. J. (1) i A. J. (2). W pisemnym oświadczeniu opatrzonym datą 08 maja 2013 r. sporządzonym na potrzeby postępowania (o odszkodowanie i wynagrodzenie) M. J. oświadczyła, że w/w gazociąg budowano na jej działce jak i w całym O. bezprawnie, bez wiedzy i zgody właścicieli. M. J. nie uczestniczyła w żadnym postępowaniu administracyjnym. Nie miała żadnej możliwości przeciwstawienia się tej inwestycji. Na działki w gminie w trakcie budowy gazociągu ówczesne władze wchodziły bez zgody właścicieli siłą.

dowód : - oświadczenie M. J. (matki A. J. (1)) z dnia 08 maja 2013 r. – karta 441;

Gazociąg na działce państwa J. kopany był na wysokości 1,5 m tj. rur melioracyjnych. Niszczono masę rur melioracyjnych. „U wszystkich tak kopali. Robili co chcieli. (...) każdy robił jakiś sprzeciw”. Gazociąg był prowadzony przez działkę koło jezdni aż do rozdzielni gazu. „My, jako rolnicy nie mieliśmy żadnych szans przy zakładaniu gazociągu. Kładli go gdzie chcieli”. Ojciec A. J. (4) J. „robił sprzeciw ale nie miał żadnych szans”. Ojciec A. J. (1) mówił sąsiadowi J. J. (3), że przy takim położeniu gazociągu nie ma możliwości rozbudowy na działce, „że jest to wszystko niebezpieczne”. Rodzice A. J. (1), jako ówczesni właściciele przedmiotowej nieruchomości mieli świadomość, że jest budowany gazociąg.

dowód : - zeznania świadka J. J. (1) – dalszy sąsiad uczestnika – protokół rozprawy z dnia 23 stycznia 2014 r. – karta 521 – 521 verte;

Zarządzeniem nr 161 Ministra Górnictwa z dnia 01 stycznia 1951 r. zostało utworzone przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą: **Zakłady (...)**. Następnie Zarządzeniem nr 32 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 15 czerwca 1971 roku zmieniono nazwę na **(...) Zakłady (...)z siedzibą w Z. .**

Kolejno Zarządzeniem Nr 68 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 31 grudnia 1975 roku utworzone zostało przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą **(...) Zakłady (...) w Z.** oraz dokonano z dniem 1 stycznia 1976 r. połączenia tego przedsiębiorstwa z przedsiębiorstwami: (...) Zakłady (...)

i K. Okręgowe Zakłady (...). Zgodnie z § 13 w/w zarządzenia połączenie w/w przedsiębiorstw nastąpiło w ten sposób, że przedsiębiorstwo (...) w Z. przejęły cały majątek przedsiębiorstw: K. Okręgowe Zakłady (...) i (...) Zakłady (...) według stanu ustalonego bilansami sporządzonymi na dzień 31 grudnia 1975 r. Powstałe w ten sposób przedsiębiorstwo prowadzone było pod nazwą (...) Zakłady (...) w Z. z siedzibą w Z..

dowód : - Zarządzenie nr 32 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 15 czerwca 1971 roku z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1971 r.– karta 55 – 56;

- Zarządzenie Nr 68 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 31 grudnia 1975 roku z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1976 r. – karta 57 – 60;

Na mocy Zarządzenia nr 56 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 01 sierpnia 1982 r. ZP 21-01-173/82/ utworzone zostało przedsiębiorstwo państwowe pod nazwą **(...)**. Przedsiębiorstwo to powstało w wyniku połączenia 24 jednostek organizacyjnych, w tym Górnośląskich Zakładów (...) w Z.

(§ 2.1 pkt 10). Przedsiębiorstwo to przejęło majątek w/w jednostek organizacyjnych, z których powstało zgodnie z bilansami sporządzonymi na dzień 31 sierpnia 1982 r. (§ 2.2).

dowód : - Zarządzenie nr 56 Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 01 sierpnia 1982 r. ZP 21-01-173/82/ w sprawie utworzenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą (...) z mocą obowiązującą od dnia 1 września 1982 r. – karta 61 – 62 verte;

W dniu 21.10.1996 roku został sporządzony akt notarialny, w którym Minister Skarbu Państwa reprezentujący Skarb Państwa dokonał aktu przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego (...) z siedzibą w W.

w jednoosobową spółkę akcyjną Skarbu Państwa, ze skutkiem od dnia wpisania Spółki do rejestru handlowego. Firma Spółki brzmiała odtąd: (...)

i (...) **Spółka Akcyjna**, a siedzibą spółki jest W.. Spółka została wpisana do (...) pod nr (...) na mocy Postanowienia Sądu Rejonowego dla Miasta Warszawy Wydział XVI Gospodarczy, sygn. akt XVI Ns Rej. H-12934/96 z dnia 30 października 1996 r. W dniu 14.11.2001 Spółka została wpisana do KRS -u pod nr (...).

dowód : - akt notarialny z dnia 21.10.1996 roku sporządzony przez notariusza P. B., Rep. A Nr 18871/96 – karta 63 – 70 verte;

- Postanowienie Sądu Rejonowego dla Miasta Warszawy Wydział XVI Gospodarczy, sygn. akt XVI Ns Rej. H-12934/96 – w aktach sprawy o sygn. I Ns 12/15 karta 120 – 122 verte;

- Postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIX Wydział Gospodarczy KRS, sygn. akt WA.XIX NS-REJ.KRS/(...) o wpisie do KRS – karta 71 – 75 verte;

- Zaświadczenie o dokonaniu wpisu do KRS – karta 76;

Uchwałą Nr 150/99 Zarządu Spółki (...) S.A. w W. z dnia 23 listopada 1999 r. dokonane zostały zmiany w strukturze organizacyjnej (...) S.A. Zmienione zostały z dniem 1 stycznia 2000 r. nazwy niektórych oddziałów bez zmiany miejsca ich siedziby, tym: (...) S.A. w W. – Oddział Zakład (...) w Ś. na: (...) S.A. w W. – (...) Oddział Przesyłu w Ś..

dowód : - uchwała Nr 150/99 Zarządu Spółki (...) S.A. w W. z dnia 23 listopada 1999 r. – karta 53 – 54;

(...) **S.A.** powstał 16 kwietnia 2004 r. jako (...) **Sp. z o.o.** Wówczas 100% udziałów spółki objęło (...) S.A. W dniu 28 kwietnia 2005 r. (...) przekazał Skarbowi Państwa wszystkie udziały w (...) S.A. Dnia 08 czerwca 2005 r. Zgromadzenie Wspólników zdecydowało o zmianie nazwy spółki z (...) Przesył Sp. z o.o. na (...) **Sp. z o.o.**

(...) **S.A. – KRS nr (...)** - (spółka przekształcona) powstała w wyniku podjęcia uchwały Nr 2 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki (...).

z o.o. – KRS nr (...) - (spółka przekształcana) o przekształceniu spółki przekształcanej w spółkę przekształconą z dnia 18.09.2006 r. Jedynym akcjonariuszem był Skarb Państwa.

dowód : - odpis pełny z rejestru przedsiębiorców KRS wnioskodawcy – karta 19 – 23 oraz karta 166 - 170 verte;

W dniu 06 lipca 2005 r. w W. została zawarta **umowa leasingu operacyjnego** pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w W. (Finansującym) oraz (...) Sp. z o.o.

z siedzibą w W. (Korzystającym). Umowa ta została zawarta w związku z podjętą

w dniu 18 października 2004 r. przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki (...) S.A. uchwałą w sprawie realizacji przez zarząd (...) S.A. „Programu restrukturyzacji i prywatyzacji (...)

i (...) S.A.” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu

5 października 2004 r. Program ten przewidywał m.in. rozdzielanie działalności sieciowej (...) S.A. od działalności produkcyjno – handlowej poprzez oddanie majątku wchodzącego w skład systemu przesyłowego do używania (...) Sp. z o.o. na podstawie umowy leasingu operacyjnego. Przedmiotem leasingu były składniki majątkowe obejmujące nieruchomości, rzeczy ruchome i prawa majątkowe, których wykaz na dzień zawarcia umowy leasingu stanowi

Załącznik nr 1 do tej umowy, z uwzględnieniem zmian dokonanych przez strony po zawarciu umowy leasingu. Powyższą umową został objęty m.in. gazociąg: K. – T. Nitka I O.. O. (...) O. G..

Tym samym gazociąg posadowiony na nieruchomości uczestników pozostał w czasie obowiązywania umowy leasingu własnością (...) S.A.

dowód : - umowa leasingu operacyjnego z dnia 06 lipca 2005 r. (wyciąg)
z załącznikiem – karta – 77 – 80;

(...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. **nabył na mocy aktu notarialnego** od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. **majątek**, obejmujący gazociąg, przebiegający przez nieruchomość uczestników **z dniem 15.10.2008 r.**

dowód : - wyciąg z umowy przeniesienia własności, prawa użytkowania wieczystego oraz innych praw – akt notarialny z dnia 15.10.2008 r. sporządzony przez notariusza P. B., Rep. A Nr 28606/2008 – karta 25 – 35;

W dniu 08 listopada 1974 r. z upoważnienia Naczelnika Powiatu K. Wydziału Gospodarki Komunalnej, Przestrzennej, Ochrony (...) w Urzędzie Powiatowym w O. po rozpoznaniu wniosku (...) Zakład (...) wydał decyzję o pozwoleniu na budowę stacji redukcyjno – pomiarowej i przebieg gazociągu wysokoprężnego $\varnothing$ 80 na nieruchomości stanowiącej własność Zakładu (...) położonej w O. przy ul. (...). Organ zatwierdził również załączony do wniosku plan realizacyjny projektowanej inwestycji. Do niniejszego pozwolenia został załączony, jako jego integralna część projekt budowy doprowadzenia gazu do m. O. zatwierdzony Klauzulą nr 9/74 z dnia 19.10.1974 r. przez Zespół (...) przy (...) Z. (...), oraz plan realizacyjny szczegółowy zatwierdzony dnia 08.11.1974 r. Nr (...)I-444/105/.

W dniu 19.05.1975 r. komisja złożona z kierownika budowy i inspektora nadzoru dokonała wstępnej próby szczelności gazociągu z wynikiem pomyślnym. Natomiast w dniach 23-24 maja 1975 r. dokonano głównej próby wytrzymałości i szczelności gazociągu z wynikiem pomyślnym.

W dniu 26.05.1975 r. został sporządzony przez komisję złożoną z przedstawicieli użytkownika, inwestora, wykonawcy i inspektora nadzoru protokół odbioru końcowego gazociągu (przyłącza) wysokoprężnego doprowadzającego gaz do miasta O. $\varnothing$ 80 i gazociągu $\varnothing$ 200 niskoprężnego od stacji redukcyjno – pomiarowej do zbiornika gazu. Stwierdzono brak usterek, jakość robót dobra. Zgodnie z tym protokołem roboty rozpoczęto 15.03.1975 r., a ukończono 24.05.1975 r.

Kolejno w dniu 09.06.1975 r. protokół odbioru końcowego robót sporządzili kierownik gazowni O. i kierownik budów O.. Odbiór dotyczył robót na gazociągu wysokoprężnym $\varnothing$ 80 mm na trasie od gazociągu głównego $\varnothing$ 500 mm do stacji redukcyjnej. Roboty zostały wykonane zgodnie z wymogami technicznymi.

W dniu **31 grudnia 1975 r.** sporządzony został protokół przekazania – przyjęcia do eksploatacji inwestycji w postaci gazociągu do O., miasto O.. Przekazującym (generalnym realizatorem) było (...) Z. i Rejonowy Zakład (...). Miejskiego O., przy udziale: generalnego wykonawcy (...) Zakład (...). O.. Przyjmującym (użytkownikiem) był (...) Zakład (...). Przedmiotem przekazania – przyjęcia do eksploatacji były:

- 1) gazociąg n/c $\varnothing$ 80 2200 mb
- 2) gazociąg n/c $\varnothing$ 200 75 mb
- 3) stacja red.-pom. dwustopniowa o przepustow. 1000 Nm³/h.

Wskazano w tym protokole, że rzeczywisty termin rozpoczęcia realizacji to 03 maja 1975 r., a rzeczywisty termin zakończenia inwestycji przypada na dzień podpisania protokołu, tj. 31 grudnia 1975 r.

dowód : - decyzja o pozwoleniu na budowę Nr (...)II-601/41/74 444/74-P- karta 106 – 107;

- klauzula nr 9/74 z dnia 19.10.1974 r. – karta 108;

- protokół wstępnej próby szczelności gazociągu z dnia 19.05.1975 r. – karta 109;

- protokół głównej próby wytrzymałości i szczelności gazociągu z załącznikiem – karta 110 - 111;

- protokół odbioru izolacji antykorozyjnej – karta 112;

- protokół odbioru końcowego gazociągu (przyłącza) z dnia 26.05.1975 r. – karta 113- 114;

- protokół odbioru końcowego robót sporządzony przez kierownika gazowni O. i kierownika budów O. w dniu 09.06.1975 r. – karta 115;

- protokół z dnia 31 grudnia 1975 r. przekazania – przyjęcia do eksploatacji inwestycji – karta 116 – 121;

W zestawieniu stanu majątkowego zawartym w piśmie (...) środki trwałe – Zestawienie stanu majątkowego - opatrzonym datą 31.12.1999 r., pod numerem: rodz. 230, nr inwen. (...) widnieje jako środek trwały gazociąg w/pr K. – T. Nitka I,

a jako datę nabycia tego środka wskazano: 31.12.1976 r.

Powyższe zestawienie stanowi załącznik nr 1 do protokołu z dnia 21.02.2000 r. określającego zakres i zasady przeniesienia z ewidencji księgowej Oddziału Zakładu (...) ((...)) w Z. do ewidencji księgowej nowopowstałego (...) Oddziału (...) (ROP) w Ś. środków trwałych.

dowód : - (...) środki trwałe – Zestawienie stanu majątkowego opatrzone datą 31.12.1999 r., strona 5 i 19 – karta 40 – 41;

- protokół z dnia 21.02.2000 r. – karta 43 – 44;

- Protokół zdawczo – odbiorczy środka trwałego o nazwie : (...), tj. środki trwałe (...) ewidencja pozabilansowa – 46;

- pismo o przekazaniu dowodów PT, wydruków środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych dot. Bazy W.) Środki systemowe) z dnia 08.05.2000 r. – karta 47;

Przedmiotowy gazociąg, tj. Q 80 – 2200 mb – odgałęzienie do Stacji Redukcyjno – Pomiarowej ((...)) O., ul. (...) widniał pod dawnym nr inwentarz. 230- (...) (210- (...)), obecnie pod nr 210 – 2-008- (...)- (...).

Zgodnie z dokumentem PT-24/76 przy gazociągu o nr inwentarzowym 230- (...) wskazano rok budowy 1975, jako datę przyjęcia do użytkowania wskazano 01.01.1976 r.,

a miejsce jego użytkowania potwierdzono od dnia 1.04.1976 r.

dowód : - Dokument PT – 24/76 Górnośląskich Zakładów (...) w Z. – karta 48;

- Wykaz majątkowy (...) S.A. – karta 50;

- Raport szczegółowy kartoteki środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych za miesiąc (...) – karta 52;

W dniu 01.06.1975 r. Zastępca Dyrektora do spraw inwestycji sporządził pismo kierowane do Wydziału Finansowego dotyczące odszkodowania za zniszczenie upraw rolnych zaistniałych w trakcie budowy gazociągu O. – S. z prośbą o przekazanie na adres m.in. J. O. ul. (...) (ówczesnego właściciela nieruchomości, objętej wnioskiem) kwoty 2.566,40 zł, zgodnie z operatem inż. E. S.

z dnia 4.02.1975 r.

Kolejno, pismem z dnia 06.01.1979 r. kierowanym także do Wydziału Finansowego Zastępcy Dyrektora do spraw inwestycji prosił o przekazanie na adres m.in. J. O. ul. (...) kwoty 7.462,00 zł tytułem odszkodowania za straty wyrządzone budową gazociągu O. – T., zgodnie z operatem szacunkowym inż. R. S.
z dnia 9.12.78 r.

dowód : - pismo z dnia 01.06.1975 r. dot. odszkodowania za zniszczenie upraw rolnych, zaistniałych w trakcie budowy gazociągu O. – S. – karta 38;

- spis szkód i zniszczeń powstałych przy ułożeniu gazociągu na nieruchomości stanowiącej własność J. J. (1) – karta 39 i 362;

- pismo z dnia 06.01.1979 r. dot. odszkodowania za straty wyrządzone budową gazociągu – karta 361;

W dniu 30.10.1996 r. Zarząd Miejski w O. wydał decyzję uwłaszczeniową Nr IV – (...) mocą której oddano w użytkowanie wieczyste Górnśląskiemu Okręgowemu Zakładowi (...) w Z. (ówczesnemu zarządcy gruntu) grunt będący własnością gminy O. położony w O. przy ul. (...), zapisany w Sądzie Rejonowym w O. w Wydziale Ksiąg Wieczystych w księdze wieczystej nr (...) oznaczony w ewidencji gruntów jako działka nr (...) (później - działka nr (...), objęta księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez VIII Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych z siedzibą w O.), ponieważ z dniem 5.12.1990 r. grunt ten z mocy prawa stał się przedmiotem użytkowania wieczystego w/w przedsiębiorstwa. Natomiast znajdujące się na w/w gruncie budynki i urządzenia m.in. stacji redukcyjno – pomiarowej gazu stały się z dniem 5.12.1990 r. z mocy prawa nieodpłatnie własnością Górnśląskiego Okręgowego Zakładu (...) w Z..

dowód : - decyzja uwłaszczeniowa Zarządu Miejskiego w O. z dnia 30.10.1996 r./Nr IV – (...) – karta 535 – 536 verte;

- odpis zwykły księgi wieczystej (...) według stanu na dzień 28.04.2014 r. – karta 551 – 553;

Wnioskodawca korzysta nadal z nieruchomości stanowiącej własność uczestników w celu m.in. kontroli części liniowej i zespołów technologicznych gazociągu przesyłowego relacji nr 11 T. – K. I DN 500 PN 6,3 MPa. W ramach tych kontroli wykonywane są m.in. następujące prace: kontrola stanu elementów liniowych przez obchód pieszy, kontrola szczelności gazociągu poprzez sprawdzenie ulatniania gazu z kolumn wentylacyjnych i upustowych. Obchodowy – kontroler dokonuje oględzin przedmiotowego gazociągu, a wyniki zamieszcza w raportach dziennych. Trasa obchodu obejmowała m.in. ul. (...). Obchody są wykonywane raz na kwartał, według zatwierdzonego harmonogramu. Gazociąg, który usytuowany jest na nieruchomości uczestników jest prostej konstrukcji. Nie ma dodatkowej armatury, którą należałoby sprawdzać. Nie znaczy to jednak, że nie było 4 obchodów. Jeżeli jest dobra widoczność, to pracownicy często nie wchodzą na działkę. Rura wentylacyjna była malowana w 2012 r.

A. J. (1) wie, że pracownicy wnioskodawcy sprawdzają urządzenia.

dowód : - protokoły z kontroli stanu elementów liniowych gazociągu przesyłowego: z dnia 02.03.2010 r., 01.06.2010 r., 01.09.2010 r., 01.12.2010 r., 01.03.2011 r., 01.06.2011 r., – karta 122 – 133;

- wykaz miejsc poddanych kontroli stanu elementów liniowych gazociągu przesyłowego relacji nr 11 T. – K. nitka I DN 500 PN 6,3 MPa obowiązujący od 01.01.2011 r.– karta 134;

- książka obchodowego gazociągu nr 2 za okres od 27.02.1976 r. do dnia 26.02.1988 r. – karta 177 – 192;

- książka obchodowego gazociągu nr II za okres od 03.03.1988 r. do dnia 05.11.2004 r. – karta 193 – 214;

- książka obchodowego gazociągu nr 1/6 za okres od 03.08.1999 r. do dnia 01.12.2011 r. – karta 215 – 218;

- karty obchodu sieci za okres I kwartał 1981 r.- III kwartał 1984 r. – karta 219 - 222;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 1 z dnia 12.01.1981 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 223 – 224;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 2 z dnia 27.01.1981 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 225 – 226;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 4 z dnia 02.03.1981 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 227 – 228;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 11 z dnia 08.06.1981 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 229 – 230;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 18 z dnia 12.10.1981 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 231 – 232;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 19 z dnia 27.10.1981 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 233 – 234;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 21 z dnia 26.11.1981 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 235 – 236;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 25 z dnia 28.01.1982 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 237 – 238;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 29 z dnia 26.03.1982 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 239 – 240;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 33 z dnia 24.05.1982 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 241 – 242;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 37 z dnia 28.07.1982 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 243 – 244;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 39 z dnia 30.08.1982 r. wraz z protokołem z przeprowadzonej kontroli zgodności stanu istniejącego sieci gazowej w terenie z dokumentacją archiwalną – karta 245 – 246;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 42 z dnia 27.10.1982 r. – karta 247;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 46 z dnia 27.12.1982 r. – karta 248;

- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 47 z dnia 12.01.1983 r. – karta 249;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 52 z dnia 25.03.1983 r. – karta 250;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 56 z dnia 27.05.1983 r. – karta 251;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 61 z dnia 29.08.1983 r. – karta 252;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 69 z dnia 27.12.1983 r. – karta 253;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 70 z dnia 12.01.1984 r. – karta 254;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 72 z dnia 14.02.1984 r. – karta 255;
- Raport dzienny obchodowego sieci, nr 77 z dnia 27.04.1984 r. – karta 256;
- obwody kontroli sieci wysokoprężnej gazociągów relacji O. – C. – L. – K. CN 6,3 MPa 2x ø 500 (Trasa 1/6: P. do O. (...)) – karta 257;
- harmonogram kontroli obchodu gazociągu relacji K. – C. – C. CN 6,4 MPa 2 x ø 500 kat. III za okres od 15.01.1997 r. do 03.08.1999 r. (Lp. 1/9: P. do (...) O.) – karta 258;
- harmonogram kontroli obchodu sieci gazowej gazociągu 2 x ø 500 CN 6,3 MPa relacji O. – C. – S. – K. za okres od 03.08.1999 r. do 05.10.2001 r. (Lp. 1/6: Przyłącze do O. (...)) – karta 259;
- harmonogram kontroli obchodu sieci gazowej gazociągu 2 x ø 500 CN 6,3 MPa relacji O. – C. – S. – K. za okres od 04.01.2002 r. do 10.03.2004 r. (Lp. 1/6: Przyłącze do O. (...)) – karta 260;
- Protokół z kontroli stanu trasy gazociągu poprzez obchód pieszy Nr protokołu (...) z dnia 08.06.2006 r. (nazwa obiektu: Gazociąg K. – T. DN 2x500 PN 6,3 MPa, Lp. 1: gazociąg DN 80, Przyłącze do (...) Grottgera) – karta 261;
- Protokół zbiorczy z kontroli elementów systemu wykonanej w trakcie objazdu gazociągu Nr Protokołu (...) z dnia 08.06.2006 r. (nazwa obiektu: Gazociąg K. – T. (...),3 MPa, Lp. 1: gazociąg DN 80, Przyłącze do (...) Grottgera – kontrola kolumn wentylacyjnych i upustowych) – karta 262 - 263;
- Protokół z kontroli stanu trasy gazociągu poprzez obchód pieszy Nr protokołu (...) z dnia 08.12.2006 r. (nazwa obiektu: Gazociąg K. – T. (...),3 MPa, Lp. 1: gazociąg DN 80, Przyłącze do (...) Grottgera) – karta 264;
- Protokół zbiorczy z kontroli elementów systemu wykonanej w trakcie objazdu gazociągu Nr protokołu (...) z dnia 08.12.2006 r. (nazwa obiektu: Gazociąg K. – T. (...),3 MPa, Lp. 1: gazociąg DN 80, P. do (...) Grottgera – kontrola kolumn wentylacyjnych i upustowych) – karta 265;
- zeznania świadka J. Z. (1) – karta 499 – 500 verte;
- zeznania świadka W. R. (1) - protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2013 r. – karta 499 – 500 verte;
- zeznania świadka A. W. (1) – energetyk – koordynator w dziale technicznym wnioskodawcy, pracuje w spółce od 2.01.2003 r. - protokół rozprawy z dnia 13 listopada 2013 r. – karta 499 – 500 verte;
- przesłuchanie uczestnika A. J. (1) – protokół rozprawy z dnia 30 kwietnia 2014 r. – karta 555 -556;

Warunki techniczne eksploatacji sieci przesyłowej stosowane u (...) S.A. wyznacza Procedura P.02/ (...)/01 zatwierdzona do stosowania od dnia 05.11.2007 r. Zgodnie z tą procedurą pasem eksploatacyjnym jest pas gruntu wyznaczony symetrycznie po obu stronach osi gazociągu przesyłowego konieczny do prawidłowego prowadzenia eksploatacji tego gazociągu. Natomiast zgodnie z punktem 5.2.5 tej procedury – dla prawidłowej eksploatacji

gazociągu przesyłowego o szerokości średnicy nominalnej gazociągu DN do 150 mm należy zapewnić pas eksploatacyjny o szerokości 4 m.

dowód : - uwierzytelniony Wyciąg z Procedury P.02/ (...) /01 Warunki Techniczne Eksploatacji Sieci Przesyłowej – karta 90 – 93;

A. J. (1) zainteresował się gazociągiem na swojej działce w 2007 roku, kiedy jego syn chciał się ożenić i zostać rolnikiem. A. i A. J. (3) chcieli swój dom przekazać synowi, a na spornej działce wybudować dom dla siebie i córki.

Pismem z dnia **03.12.2007 r.** A. J. (1) wystąpił do (...) S.A. Oddział Ś. z wnioskiem o uzgodnienie proj. lokalnego poprzez rozpatrzenie zmniejszenia strefy lub przebudowę gazociągu (ø 8), gdyż obecna lokalizacja na jego działce nie pozwala na rozwój jego podstawowej działalności gospodarczej, tj. uprawy ziemi i hodowli. W przypadku przebudowy, A. J. (1) wyraził zgodę na usytuowanie gazociągu na jego własności z zachowaniem obecnie obowiązującej odległości wynikającej z dzien. ustaw zarz. 97/01 poz. 1055.

W pisemnej odpowiedzi z dnia 20.12.2007 r. (...) S.A. Oddział w Ś. potwierdził istnienie sieci przesyłowej, gazociągu czynnego DN 80 w/pr PN 6,3 MPa. Operator poinformował, że przebiegający przez w/w teren gazociąg był wybudowany w 1974 r. Odległość podstawowa gazociągu DN 80 określa norma BN- (...) -31 i nie ma możliwości jej zmniejszenia. Wskazano, że istnieje możliwość „przekładki” w/w gazociągu kosztem i staraniem inwestora.

dowód : - pismo A. J. (1) z dnia 03.12.2007 r. – karta 42 verte i karta 87;

- pismo kierownika Terenowej Jednostki Eksploatacji w C. do (...) S.A. Oddział w Ś. D. Techniczny z dnia 12 grudnia 2007 r. – karta 42;

- odpowiedź (...) S.A. z dnia 20.12.2007 r. – karta 88;

- przesłuchanie uczestnika A. J. (1) – protokół rozprawy z dnia 30 kwietnia 2014 r. – karta 555 – 556;

Kolejno A. J. (1) w piśmie z dnia 31.12.2008 r. skierowanym do (...) S.A. Oddział Ś. wskazał: „Działkę moją, przez którą biegnie gazociąg, od roku 1974 mogę jedynie użytkować jako łąkę, na której stoją dwa słupy, oznaczające przebieg gazociągu. Słupy te muszą każdorazowo omijać, kosząc lub susząc trawę”.

dowód : - pismo A. J. (1) z dnia 31.12.2008 r. (znak: OGP/TT/WN/C – (...)) – karta 86.

(...) S.A. Oddział w Ś. spisali notatkę służbową opatrzoną datą 09.10.2009 r., w odpowiedzi na pisemną prośbę A. J. (1) i A. J. (2), na okoliczność uregulowania stanu prawnego nieruchomości zajętej gazociągiem przesyłowym wraz z kolumną wentylacyjną rury ochronnej i słupkami kierunkowymi - gazociągiem w/pr. DN 80 PN 6,3 MPa relacji T. – K., odgałęzienie do (...) O., ul. (...), na działce (...) w O., przy ul. (...). (...) S.A. Oddział w Ś. poinformowali właścicieli, że dla w/w gazociągu na podstawie zapisów w planach zagospodarowania przestrzennego gminy oraz normy branżowej BN- (...) -31 zostanie ustalona strefa ograniczenia wyznaczona wzdłuż gazociągu przebiegającego przez działkę na długości 160 m, względem budynków gospodarczych, mieszkalnych i terenów rolnych. Notatkę podpisali również właściciele działki nr (...) A. J. (1) i A. J. (2).

dowód : - notatka służbowa z dnia 09.10.2009 r. – karta 84 – 85;

Prowadzone dotychczas przez przedstawicieli (...) S.A. negocjacje w sprawie uregulowania zasad korzystania przez Oddział w Ś. z nieruchomości uczestników (w przedmiocie uregulowania służebności przesyłu i wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości) nie stanowiły bezpośredniego lub pośredniego uznania jakichkolwiek roszczeń co do ich istoty bądź wysokości kwoty.

dowód : - notatka służbowa z dnia 14.12.2010 r. (pkt VII) - karta 96 - 97;

- notatka służbowa nr 2 z dnia 25.03.2011 r. (pkt X) – karta 98 – 99;

Małżonkowie A. i A. J. (3) nie występowali wcześniej ze swoimi roszczeniami ani do sądu ani do urzędu.

dowód : - przesłuchanie uczestnika A. J. (1) – protokół rozprawy z dnia 30 kwietnia 2014 roku – karta 555 – 556;

- przesłuchanie uczestniczki A. J. (2) – protokół rozprawy z dnia 30 kwietnia 2014 roku – karta 555 – 556;

W toku postępowania biegły sądowy - **geodeta uprawniony R. Z.** - sporządził na zlecenie Sądu pisemną opinię w dniu 12.06.2013 r., uzupełnioną następnie

w październiku 2013 r., wskazując miejsca usytuowania przedmiotowej służebności wraz

z mapą jej przebiegu przy ustaleniu szerokości pasa zajętego pod służebność (4m, po 2 m na każdą stronę od osi gazociągu). Biegły w opinii uzupełniającej sporządził wstępny projekt podziału do wyznaczenia na gruncie przebiegu gazociągu oznaczonego na mapie zasadniczej symbolem gA80 z uwzględnieniem kolumny wentylacyjnej rury osłonowej. Biegły wydzielił trzy działki: (...), (...), (...). Działka (...) przedstawia przebieg służebności przesyłu, ma szerokość 4 m (po 2 m z każdej strony gazociągu gA80), natomiast długość gazociągu na działce (...) wynosi 168,60 m. Powierzchnia działki (...) wynosi 0,0661 ha, obwód 339,52.

dowód : - opinia biegłego geodety uprawnionego R. Z.

z dnia 12.06.2013 r. wraz z załącznikami opisowymi, pomiarowymi i graficznymi – karta 444 – 458 – w tym:

a) mapa działki z przebiegiem gazociągu opracowana przez biegłego sądowego geodetę R. Z. : - karta 445, karta 454;

b) kserokopia mapy zasadniczej w skali 1:500 – karta 448;

c) kserokopia mapy ewidencji gruntów w skali 1:1000 – karta 447;

d) kserokopia szkicu polowego z inwentaryzacji gazociągu – k. 449-451;

- uzupełniająca opinia biegłego geodety R. Z.

z października 2013 r. z załącznikami: mapą z wstępnym projektem podziału, mapą z danymi cyfrowymi i obliczenie powierzchni działek – karta 493 – 496 verte.

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o stwierdzenie zasiedzenia służebności odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu zasługiwał na uwzględnienie w zakresie określonym w sentencji postanowienia, na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., a zasiedzenie nastąpiło z dniem 31.12.2005 roku.

W sprawie bezspornym jest fakt, iż przez działkę nr (...) położoną w O. przy

ul. (...), będącą obecnie własnością uczestników postępowania A. J. (1)

i A. J. (2), przechodzi nitka gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 PN 6,3 MPa relacji K. – T., odgałęzienie do (...) O. ul (...), którego aktualnym właścicielem od dnia 15.10.2008 r. jest wnioskodawca.

Sporne natomiast pozostawały następujące okoliczności: wykazanie następstwa prawnego pomiędzy poprzednikami prawnymi wnioskodawcy i wnioskodawcą, możliwość zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej treści służebności przesyłu przed wprowadzeniem instytucji służebności przesyłu do kodeksu cywilnego, spełnienie wszystkich przesłanek kodeksowych prowadzących do zasiedzenia służebności, jak również możliwość zaliczenia do okresu posiadania prowadzącego do zasiedzenia okresu posiadania poprzedników prawnych wnioskodawcy w czasach obowiązywania tzw. jednolitej własności państwowej (art. 128 k.c.).

Wskazać należy, iż instytucja służebności przesyłu została wprowadzona do kodeksu cywilnego ustawą z dnia 30 maja 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2008 r., Nr 116, poz. 731), która weszła w życie w dniu 03 sierpnia 2008 r. Jednakże w judykaturze zostało bez cienia wątplenia przesądzone, że przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu (tak w szczególności wskazał Sąd Najwyższy w Uchwale z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, LEX nr 458125, Biul.SN 2008/10/7, M.Prawn. 2014/18/980 oraz w Uchwale z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013/12/139, LEX nr 1316046, Biul.SN 2013/5/5, Rzeczposp. PCD 2013/119/2).

Na podstawie art. 305¹ k.c. nieruchomości można obciążyć na rzecz przedsiębiorcy, który zamierza wybudować lub którego własność stanowią urządzenia, o których mowa w art. 49 § 1 (m.in. urządzenia służące do doprowadzania i odprowadzania gazu), prawem polegającym na tym, że przedsiębiorca może korzystać w oznaczonym zakresie z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem tych urządzeń (służebność przesyłu). Natomiast zgodnie z art. 305³ § 1 k.c. służebność przesyłu przechodzi na nabywcę przedsiębiorstwa lub nabywcę urządzeń, o których mowa w art. 49 § 1. Artykuł 305⁴ k.c. stanowi, że do służebności przesyłu stosuje się odpowiednio przepisy o służebnościach gruntowych. W związku z powyższym zastosowanie ma w szczególności art. 292 k.c., który stanowi, iż służebność gruntowa może być nabyta przez zasiedzenie tylko w wypadku, gdy polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia. Przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie stosuje się odpowiednio.

Bez wątplenia urządzenie przesyłowe w postaci gazociągu wysokiego ciśnienia DN 80 PN 6,3 MPa uwidocznionego ponad powierzchnię ziemi poprzez słupki znacznikowe i kolumnę wentylacyjną rury ochronnej stanowią **trwale i widoczne urządzenie**, o którym mowa w art. 292 k.c. Ich istnienie i usytuowanie na działce uczestników zostało wskazane na mapach i zdjęciach znajdujących się w aktach sprawy. Rodzice A. J. (1) mieli świadomość, iż na ich działce budowany jest gazociąg, co potwierdziły zeznania świadka J. J. (1) – dalszego sąsiada uczestnika (karta 521 – 521 verte). A. J. (1) potwierdził istnienie na jego działce „dwóch słupów oznaczających przebieg gazociągu” w piśmie do przedsiębiorcy przesyłowego z dnia 31.12.2008 r. (karta 86). Istnienie kolumny i jednego słupka znacznikowego potwierdził Sąd naocznie podczas oględzin nieruchomości z udziałem biegłego geodety R. Z.. Nie zostało wykazane kiedy i w jakich okolicznościach usunięty został drugi słupek widoczny na zdjęciach, jednak nie ma to żadnego znaczenia dla sprawy, bowiem już obecność kolumny i jednego słupka była wystarczająca, w ocenie Sądu, by w sposób należyty poinformować każdorazowego właściciela nieruchomości o istnieniu gazociągu. Tym samym przedsiębiorca przesyłowy dochował należytej staranności w oznaczeniu gazociągu. Niewiarygodne natomiast jest tłumaczenie A. J. (1), że sądził, iż przez ich działkę gazociąg nie biegnie, tylko na ich posesji znajduje się odpowietrzenie dla gazociągu pod ulicą (przesłuchanie uczestnika – karta 555 -556). Nadto, uczestnik zeznał, że mieszka na tej posesji od urodzenia, tj. od roku 1953, więc w czasie budowy gazociągu był już osobą pełnoletnią. Musiał więc zdawać sobie sprawę z faktu, iż na działce tuż obok jego domu budowana jest nitka gazociągu.

Artykuł 172 § 1 k.c. w obecnym brzmieniu stanowi, iż posiadacz nieruchomości niebędący jej właścicielem nabywa własność, jeżeli posiada nieruchomość nieprzerwanie od lat dwudziestu jako posiadacz samoistny, chyba że uzyskał posiadanie w złej wierze (zasiedzenie). § 2. Po upływie lat trzydziestu posiadacz nieruchomości nabywa jej własność, choćby uzyskał posiadanie w złej wierze.

W dacie 31 grudnia 1975 r. - od której Sąd liczy bieg zasiedzenia służebności w niniejszej sprawie (o czym poniżej) - tj. przed nowelizacją kodeksu cywilnego, która weszła w życie z dniem 01.10.1990 r. (ustawa z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny – Dz.U. z 1990 r., Nr 55, poz. 321), okresy posiadania skutkujące zasiedzeniem nieruchomości (a tym samym również służebności) były krótsze i wynosiły:

10 lat (przy uzyskaniu posiadania w dobrej wierze) lub 20 lat (przy uzyskaniu posiadania

w złej wierze). Jednakże na podstawie art. 9 w/w ustawy nowelizującej, do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed dniem wejścia jej w życie, stosuje się od tej chwili przepisy znowelizowane. Oznacza to, że jeżeli okres posiadania prowadzącego do zasiedzenia zakończył się przed wejściem w życie powyższej noweli, to do jego oceny prawnej stosuje się przepisy dotychczasowe (krótsze okresy), z kolei, jeśli nie zakończył się on do wejścia w życie noweli, to stosuje się przepisy po zmianie (dłuższe okresy), co ma zastosowanie w niniejszej sprawie.

Kolejną przesłanką wymaganą dla uwzględnienia zaistnienia zasiedzenia służebności i wiążącą się ściśle z w/w okresami posiadania służebności, jest wykazanie **ciągłości posiadania**. Kodeks cywilny wprowadził w art. 340 domniemanie ciągłości posiadania. Nadto niemożność posiadania wywołana przez przeszkodę przemijającą nie przerywa posiadania. Natomiast w myśl art. 341 k.c. - domniemywa się, że posiadanie jest zgodne ze stanem prawnym. Domniemanie to dotyczy także posiadania przez poprzedniego posiadacza. Ponadto przepis art. 176 § 1 k.c. stanowi, że jeżeli podczas biegu zasiedzenia nastąpiło przeniesienie posiadania, obecny posiadacz może doliczyć do czasu, przez który sam posiada, czas posiadania swego poprzednika. Jeżeli jednak poprzedni posiadacz uzyskał posiadanie nieruchomości w złej wierze, czas jego posiadania może być doliczony tylko wtedy, gdy łącznie z czasem posiadania obecnego posiadacza wynosi przynajmniej lat trzydzieści (art. 176 § 1 k.c.).

Kodeks cywilny rozróżnia dwa rodzaje posiadania: może mieć ono charakter samoistny lub zależny. Na podstawie art. 336 k.c. posiadaczem rzeczy jest zarówno ten, kto nią faktycznie włada jak właściciel (posiadacz samoistny), jak i ten, kto nią faktycznie włada jak użytkownik, zastawnik, najemca, dzierżawca lub mający inne prawo, z którym łączy się określone władztwo nad cudzą rzeczą (posiadacz zależny). Natomiast zgodnie z treścią art. 352 § 1 k.c. kto faktycznie korzysta z cudzej nieruchomości w zakresie odpowiadającym treści służebności, jest posiadaczem służebności. § 2. Do posiadania służebności stosuje się odpowiednio przepisy o posiadaniu rzeczy. Sąd w przedmiotowej sprawie podziela stanowisko Sądu Apelacyjnego w Łodzi z wyroku z dnia 24 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 1527/13, (LEX nr 1496465, Teza 1), że: „Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności gruntowej chodzi o faktyczne korzystanie z gruntu w takim zakresie

i w taki sposób, w jaki czyniłaby to osoba, której przysługuje służebność, natomiast władanie w zakresie służebności gruntowej kwalifikuje się, zgodnie z art. 336 k.c., jako posiadanie zależne. Przy ocenie posiadania prowadzącego do zasiedzenia służebności trzeba mieć na uwadze, że zgodnie z art. 292 k.c. do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie stosuje się przepisy o nabyciu własności nieruchomości przez zasiedzenie jedynie odpowiednio. Tym samym posiadania prowadzącego do nabycia służebności gruntowej przez zasiedzenie nie należy utożsamiać z posiadaniem prowadzącym do nabycia przez zasiedzenie własności nieruchomości. Podobnie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lutego 2014 roku, sygn. akt IV CNP 28/13, Biul.SN 2014/5/13, LEX nr 1441192): „odpowiednie stosowanie oznacza konieczność spełnienia przez posiadacza służebności przesłanek określonych w art. 172 k.c., ale z odpowiednią modyfikacją uwzględniającą specyfikę posiadania służebności i przesłanki nabycia służebności gruntowej określone w art. 292 zdanie pierwsze k.c.”.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawca wykazał dokumentami wymienionymi powyżej (zarządzenia Ministrów, umowy, odpis KRS) następstwo prawne pomiędzy kolejnymi podmiotami, począwszy od Zakładów (...) utworzonych zarządzeniem Ministra Górnictwa z dnia 01.01.1951 r., a skończywszy na wnioskodawcy.

Zgodnie z Uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 1967 r., III CZP 12/67, (OSNC 1967/12/212, LEX nr 598) „bieg terminu zasiedzenia służebności gruntowej rozpoczyna się od chwili, gdy posiadacz tej służebności przystąpił do korzystania z trwałego

i widocznego urządzenia (art. 184 pr. rzecz., art. 292 k.c.)”. W okolicznościach przedmiotowej sprawy jako początkową datę biegu terminu zasiedzenia służebności wskazać należy dzień 31 grudnia 1975 roku. W tym dniu został sporządzony protokół przekazania – przyjęcia do eksploatacji inwestycji w postaci gazociągu do O. i miasto O., w tym odcinka przechodzącego przez działkę uczestników. Wskazano w tym protokole,

że rzeczywisty termin zakończenia inwestycji przypada na dzień podpisania protokołu, tj. 31 grudnia 1975 r. W tym też dniu posiadacz służebności mógł przystąpić do użytkowania gazociągu (protokół z dnia 31 grudnia 1975 r. przekazania – przyjęcia do eksploatacji inwestycji – karta 116 – 121). Natomiast

kwestia umieszczenia danych dotyczących gazociągu w późniejszych dokumentach księgowych, czy też związanych z inwentaryzacją jest już jedynie kwestią wtórną, niemającą wpływu na w/w datę przyjęcia inwestycji do eksploatacji.

Wnioskodawca wykazał składając do akt bardzo obszerną dokumentację (m.in. protokoły kontroli, książki obchodowe czy też raporty dzienne z kontroli), że przez cały okres od wybudowania gazociągu aż do zasiedzenia służebności oraz do nadal korzysta z nieruchomości uczestników w zakresie objętym służebnością. Powyższe potwierdzili również świadkowie: J. Z. (1), W. R. (1) i A. W. (1).

Istnienie dobrej wiary nie stanowi samodzielnej przesłanki zasiedzenia służebności, lecz decyduje o długości terminu zasiedzenia. W dobrej wierze pozostaje posiadacz będący w błędnym, lecz usprawiedliwionym okolicznościami przeświadczeniu, że przysługuje mu prawo własności – a w tym wypadku odpowiednio służebność. Dobrą wiarę posiadacza wyłącza więc jego wiedza o rzeczywistym stanie prawnym jak również niedbalstwo. Nadto, wskazać należy, że dla ustalenia dobrej lub złej wiary posiadacza decydująca jest chwila uzyskania posiadania (art. 172 § 1 k.c.). Wprawdzie art. 7 k.c. wprowadza domniemanie istnienia dobrej wiary, jednak okoliczności przedmiotowej sprawy nie pozostawiają żadnych wątpliwości, że wnioskodawca i jego poprzednicy prawni pozostawali **w złej wierze**, ponieważ posadowili urządzenia do przesyłu gazu na nieruchomości niestanowiącej ich własności i nie dysponując żadnym tytułem prawnym do tej nieruchomości. Wnioskodawca nie wykazał też, wbrew art. 6 k.c., uzyskania zgody ówczesnego właściciela na posadowienie urządzeń. Wręcz przeciwnie, budowa gazociągu budziła sprzeciw właścicieli jak i okolicznych mieszkańców (przesłuchanie stron – karta 555 - 556, oświadczenie M. J. -matki A. J. (1) z dnia 08 maja 2013 r. – karta 441; zeznania świadka J. J. (1) – karta 521 – 521 verte;). Poza tym wnioskodawca w toku sprawy sam przyznał istnienie złej wiary wskazując we wniosku o zasiedzenie jak i w dalszym toku postępowania 30 – letni okres zasiedzenia służebności. Pośrednio, o istnieniu złej wiary, świadczy również fakt wypłaty na rzecz J. J. (1) odszkodowania w związku ze zniszczeniami powstałymi w trakcie budowy gazociągu (pisma - karty: 38,39, 361 i 362).

Wobec powyższych ustaleń wskazać należy, że w niniejszej sprawie miał zastosowanie dłuższy 30 – letni okres posiadania prowadzący do zasiedzenia (31 grudnia 1975 r. – **31 grudnia 2005 r.**). Zgodnie z treścią art. 112 k.c. termin oznaczony w latach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Sąd Najwyższy wyjaśnił w uzasadnieniu postanowienia z dnia 11 października 2012 r., sygn. III CSK 316/11, LEX nr 1232468, że nabycie własności przez zasiedzenie następuje z mocy samego prawa z upływem ostatniego dnia terminu zasiedzenia. Jest więc ono "jednorazowe", chociaż jego przesłanki realizują się w długim okresie. Orzeczenie o zasiedzeniu ma charakter deklaratoryjny, a nabycie ma charakter pierwotny (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 1527/13, LEX nr 1496465). Nadto, zasiedzenie służebności powoduje wygaśnięcie ewentualnych roszczeń odszkodowawczych, również za okres sprzed daty zasiedzenia.

W dacie **31.12.2005 r.** właścicielem gazociągu przechodzącego przez nieruchomość uczestników był uczestnik (...) S.A., natomiast wnioskodawca był wówczas Korzystającym, tj. stroną umowy leasingu operacyjnego (karta 77-80) zawartej z (...) S.A. Właścicielem gazociągu wnioskodawca został dopiero z dniem 15.10.2008 r. (akt notarialny – karta 25-35). Wobec powyższego zasiedzenie służebności nastąpiło na rzecz uczestnika (...) S.A.

Ustosunkowując się do podniesionych przez uczestników A. J. (1) i A. J. (2) wątpliwości dotyczących możliwości nabycia służebności przez poszczególne podmioty przed 1 lutego 1989 r. wskazać należy, że przed dniem 01 lutego 1989 r. obowiązywała zasada niepodzielnej własności przysługującej Państwu (art. 128 § 1 k.c.). Natomiast w granicach swej zdolności prawnej państwowe osoby prawne wykonywały w imieniu własnym względem zarządzanych przez nie części mienia ogólnonarodowego uprawnienia płynące z własności państwowej (art. 128 § 2 k.c.). W dniu 01.02.1989 r. weszła w życie nowelizacja kodeksu cywilnego (Dz.U. z 1989 r., Nr 3, poz. 11), zmieniająca treść art. 128 k.c. Odtąd własność ogólnonarodowa (państwowa) przysługiwała Skarbowi Państwa albo innym państwowym osobom prawnym. Przepis ten utracił moc w dniu 01.10.1990 r. (Dz.U. z 1990 r., Nr 55, poz. 321). Powyższa problematyka była szeroko omawiana

w orzecznictwie sądów powszechnych. W postanowieniu z dnia 23 września 2010 r., sygn. akt III CSK 319/09, (Biuletyn SN 2011/1/9, OSNC-ZD 2011/2/36, Palestra 2010/11-12/181, LEX nr 661874) Sąd Najwyższy orzekł, że „przedsiębiorstwo państwowe zachowywało się jak właściciel, przynajmniej pod rządem ustawy o p.p. z 1981 r. i równoległe obowiązujące od dnia 1 stycznia 1965 do dnia 31 stycznia 1989 r. powoływane art. 128 § 1 i 2 kc, ponieważ w taki sposób wykonywało swoje prawa wynikające z własności państwowej”. W związku z tym Sąd Najwyższy uznał, że pod rządami art. 128 § 1 i 2 kodeksu cywilnego przedsiębiorstwo państwowe mogło nabywać prawa, także przez zasiedzenie. Przedsiębiorstwo państwowe, przekształcone następnie w spółkę Skarbu Państwa (skomercjalizowane) w celu prywatyzacji, albo sprywatyzowane bezpośrednio uzyskało wszelkie prawa (i obowiązki) poprzednika drogą sukcesji uniwersalnej. Podobne stanowisko Sąd Najwyższy zajął w uchwale z dnia 7 października 2008 r., sygn. akt III CZP 89/08, (Biul. SN 2008/10/7, M.Prawn. 2014/18/980, LEX nr 458125), zgodnie z tezą której: „przed ustawowym uregulowaniem służebności przesyłu (art. 305¹ – 305⁴ k.c.) dopuszczalne było nabycie w drodze zasiedzenia służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorstwa”, czy też w wyroku z 12 grudnia 2008 r. II CSK 389/08 (Lex nr 484715). Kolejno, w postanowieniu z dnia 13 października 2011 r., V CSK 502/10, (M.Prawn. 2014/18/980, LEX nr 1096048) Sąd Najwyższy orzekł, że: „Posiadanie przez przedsiębiorstwo państwowe urządzeń energetycznych oraz cudzej nieruchomości, na której zostały posadowione, jest posiadaniem w rozumieniu art. 352 k.c. i może prowadzić do zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej służebności przesyłu (art. 292 w zw. z art. 172 k.c.).

Inne stanowisko zajął natomiast Sąd Apelacyjny w Łodzi, który w uzasadnieniu wyroku z dnia 24 czerwca 2014 r. I ACa 1527/13, (LEX nr 1496465) wskazał,

że: „w orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się jednak, że osoba prawna, która przed dniem 1 lutego 1989 r., mając status państwowej osoby prawnej, nie mogła nabyć (także

w drodze zasiedzenia) własności nieruchomości ani ograniczonych praw rzeczowych, może natomiast do okresu samoistnego posiadania wykonywanego po dniu 1 lutego 1989 r. doliczyć okres posiadania Skarbu Państwa sprzed tej daty. Stanowisko to wyrażone zostało

w szczególności w odniesieniu do przedsiębiorstw energetycznych i innych przedsiębiorstw przesyłowych, które do dnia 1 lutego 1989 r. korzystały ze służebności przesyłu w ramach zarządu mieniem państwowym w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa, a więc w istocie były dzierżycielami w stosunku do Skarbu Państwa w rozumieniu art. 338 k.c, co uniemożliwiało im, podobnie jak w przypadku art. 128 k.c., nabycie na swoją rzecz własności ani innych praw rzeczowych. Dopiero wprowadzenie zmian do kodeksu cywilnego stworzyło z dniem 1 lutego 1989 r. dla państwowych osób prawnych, a takimi były przedsiębiorstwa państwowe, możliwość nabywania dla siebie własności nieruchomości i innych praw rzeczowych.

(zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2011 r., V CSK 502/10, LEX nr 1096048, z dnia 25 stycznia 2006 r. I CSK 11/2005 Monitor Prawniczy 2006/24 str. 1341,

z dnia 10 kwietnia 2008 r. IV CSK 21/2008 LexPolonica nr 1879481, z dnia 17 grudnia 2008 r. I CSK 171/2008 OSNC 2010/1 poz. 15 i z dnia 17 grudnia 2010 r. III CZP 108/2010 LexPolonica nr 2427699 oraz wyroki z dnia 8 czerwca 2005 r. V CSK 680/2004 i z 31 maja 2006 r. IV CSK 149/2005 LexPolonica nr 409449)”.
Mimo powołanych różnych stanowisk zajmowanych przez sądy, rozbieżności powyższe mają charakter jedynie teoretyczny, gdyż niezależnie od tego, czy zasiedzenie służebności następowało na rzecz Skarbu Państwa, czy też odpowiedniego przedsiębiorstwa państwowego, i tak, na skutek komercjalizacji i w konsekwencji sukcesji generalnej, wszystkie prawa związane z państwowym przedsiębiorstwem przesyłowym przechodziły na odpowiednią spółkę Skarbu Państwa.

Nieskuteczny był również zarzut A. J. (1) i A. J. (2) sprowadzający się do podniesienia zawieszenia biegu zasiedzenia służebności na skutek siły wyższej w okresie PRL (art. 121 pkt 4 k.c. w zw. z art. 175 k.c.). Każdy przypadek należy bowiem rozpatrywać indywidualnie. W uchwale pełnego składu z dnia 26 października 2007 r., III CZP 30/07, (OSNC 2008/5/43, Prok.i Pr.-wkł. 2008/12/44, Biul.SN 2007/10/11, Palestra 2010/7-8/262, LEX nr 309705) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że: „Władanie cudzą nieruchomością przez Skarb Państwa, uzyskane w ramach sprawowania władztwa publicznego, może być posiadaniem samoistnym prowadzącym do zasiedzenia. Zasiedzenie jednak nie

biegło, jeżeli właściciel nie mógł skutecznie dochodzić wydania nieruchomości (art. 121 pkt 4 w związku z art. 175 k.c.)”. W uzasadnieniu powyższej uchwały Sąd Najwyższy podniósł m.in., że: „zastosowanie art. 121 pkt 4 w związku z art. 175 k.c. (...) jest uzasadnione tylko w razie ustalenia, iż osoba uprawniona do skutecznego dochodzenia roszczenia o wydanie nieruchomości rzeczywiście była tej możliwości pozbawiona. Takie ustalenie nie może być dokonane wyłącznie na podstawie twierdzeń osoby uprawnionej; Konieczne jest wykazanie, że w ówczesnych warunkach ustrojowych i w stanie prawnym wówczas obowiązującym skuteczne dochodzenie roszczenia nie było możliwe bądź ze względu na niedostępność środków prawnych, które pozwoliłyby podważyć wadliwe akty władzy publicznej, bądź ze względu na to, że powszechna praktyka stosowania obowiązujących wówczas przepisów - obiektywnie biorąc - nie stwarzała realnych szans uzyskania korzystnego dla uprawnionego rozstrzygnięcia. Jest to istotne, gdyż wykazanie tych okoliczności powinno zapobiec niebezpieczeństwu nadmiernej subiektywizacji w ujmowaniu stanu siły wyższej”. Tutejszy Sąd podziela również w całości stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 27 lutego 2014 r., I ACa 785/13, LEX nr 1448497, w którym Sąd ten wskazał, że: „możliwość zastosowania art. 121 pkt 4 w związku z art. 175 k.c. wchodzi w rachubę wówczas, gdy zainteresowany wykaże, że w ramach dopuszczalnych przed 1989 r. środków prawnych, rzeczywiście podejmował takie próby i nie były one skuteczne, albo że ich niepodjęcie wynikało z uzasadnionego zagrożenia dla niego samego lub jego bliskich; samo ogólne powołanie się na ówczesną sytuację społeczno-polityczną nie jest wystarczające do uznania, że nastąpiło zawieszenie lub przerwanie biegu zasiedzenia”. Przenosząc powyższe twierdzenia na grunt przedmiotowej sprawy stwierdzić należy, że uczestnicy A. J. (1) i A. J. (2) w żaden sposób nie wykazali nawet, że oni bądź poprzedni właściciel próbowali podejmować konkretne środki prawne przed sądem czy też organem administracji zmierzające do obrony przysługującego im prawa własności, naruszanego, wg nich przez operatora gazociągu przebiegającego przez ich nieruchomość.

W sprawie nie doszło również do przerwy biegu zasiedzenia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 i 2 w zw. z art. 175 k.c. Dla spowodowania przerwy biegu zasiedzenia uczestnicy musieliby podjąć przed upływem terminu zasiedzenia czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia (art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w zw. z art. 175 k.c.). Pierwszą taką wykazaną przez uczestników czynnością było dopiero wystąpienie do tut. Sądu z wnioskiem z dnia 04 stycznia 2012 roku o ustanowienie służebności przesyłu za wynagrodzeniem. W powyższej dacie zasiedzenie już nastąpiło, więc nie mogło dojść do przerwy biegu tegoż zasiedzenia. Natomiast wszelkie podejmowane pomiędzy stronami negocjacje co do wysokości ewentualnej rekompensaty, odszkodowania tudzież wynagrodzenia nie wypełniają dyspozycji powołanego przepisu.

Uczestnicy nie wykazali również uznania roszczenia przez przedsiębiorcę przesyłowego (art. 123 § 1 pkt 2 k.c. w zw. z art. 175 k.c.). W notatkach służbowych, podpisanych również przez A. J. (1), znajdują się wyraźne zastrzeżenia, że prowadzone dotychczas przez przedstawicieli (...) S.A. negocjacje w sprawie uregulowania zasad korzystania przez Oddział w Ś. z nieruchomości uczestników (w przedmiocie uregulowania służebności przesyłu i wynagrodzenia z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości) nie stanowiły bezpośredniego lub pośredniego uznania jakichkolwiek roszczeń co do ich istoty bądź wysokości kwoty (karta 96 – 99).

Wobec powyższego, spełnione zostały wszystkie przesłanki pozwalające stwierdzić nabycie służebności przez zasiedzenie przez ówczesnego właściciela przedsiębiorstwa przesyłowego, w tym także gazociągu przebiegającego przez działkę Państwa J. – uczestnika (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

Zakres służebności określony przez Sąd w postanowieniu odpowiada zakresowi wskazanemu we wniosku i piśmie modyfikującym wniosek złożonym na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2012 r. Wnioskodawca wykazał bowiem w postępowaniu, iż dotychczas w takim zakresie nieruchomość uczestników była przez niego i jego poprzedników prawnych wykorzystywana w celu szeroko pojętej obsługi gazociągu, naprawy, kontroli. (protokoły kontroli, książki obchodowe, raporty dzienne, zeznania świadków: J. Z., W. R., A. W.). Jednak zasiedzeniem służebności nie zostało objęte, mimo wniosku, korzystanie z nieruchomości obciążonej w celu rozbudowy gazociągu, przeprowadzenia lub instalacji w sąsiedztwie lub na tym gazociągu obiektów

i urządzeń, niezbędnych do korzystania z gazociągu z zachowaniem wszelkich warunków technicznych, określonych w przepisach prawa oraz szczegółowych normach technicznych. Wskazać należy, że powyższe ograniczenie nie wyklucza uprawnień każdorazowego właściciela gazociągu, w tym urządzeń przesyłowych, jak również każdorazowych właścicieli nieruchomości obciążonej, do dochodzenia uprawnień na zasadach ogólnych, w szczególności art. 305² k.c. Jednak zasiedzenie służebności potwierdza jedynie pewien stan istniejący na nieruchomości od kilkadziesiąt lat – w tym przypadku 30 lat z uwagi na złą wiarę. Rozbudowa istniejących urządzeń czy też dobudowanie kolejnych powodowałoby nową nieuprawnioną ingerencję w prawo własności nieruchomości, na której te urządzenia miałyby być posadowione i stwarzałoby nowy stan posiadania na nieruchomości, który nie może być objęty deklaracyjnym postanowieniem Sądu stwierdzającym nabycie służebności przez zasiedzenie.

Załącznikiem graficznym do niniejszego postanowienia są dwie mapy sporządzone przez biegłego sądowego geodetę R. Z. (załączniki graficzne do opinii uzupełniającej – karta 494 i 495). W celu uniknięcia wszelkich wątpliwości oraz uwzględniając słuszne zastrzeżenia wnioskodawcy do opinii, Sąd doprecyzował w sposób opisowy dane zawarte na powyższych mapach. Sąd wskazał w postanowieniu, że na mapach tych oś gazociągu została oznaczona kolorem żółtym, granice działki wydzielonej przez biegłego jako działka (...) - przedstawiająca przebieg służebności o szerokości pasa eksploatacyjnego 4 m (po 2 m z każdej strony osi gazociągu) i długości 168,60 m - są koloru czerwonego, a urządzenia naziemne oznaczone zostały czarnymi kwadratami.

Pas eksploatacyjny o szerokości 4 m Sąd przyjął w oparciu o Procedurę P.02/ (...)/01 Warunki (...) Eksploatacji Sieci Przesyłowej (karta 90 – 93), stosowaną u (...) S.A. Jest to pas gruntu wyznaczony symetrycznie po obu stronach osi gazociągu przesyłowego konieczny do prawidłowego prowadzenia eksploatacji tego gazociągu.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w oparciu o treść art. 520 § 1 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie (pkt IV sentencji postanowienia).

Natomiast w pkt V sentencji postanowienia Sąd nakazał Skarbowi Państwa – Sądowi Rejonowemu w Oleśnie ściągnąć od wnioskodawcy kwotę 1.072,69 zł tytułem wydatków poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa w toku postępowania. Rozstrzygnięcie to Sąd wydał na podstawie art. 83 ust.2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r.

o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.) w zw. z art. 520 § 2 k.p.c. Kwota powyższa stanowi różnicę pomiędzy wynagrodzeniem przyznanym biegłemu sądowemu R. Z. za opinię i opinię uzupełniającą – łącznie 2.572,69 zł, a zaliczką w kwocie 1.500,00 zł uiszczonej przez wnioskodawcę na poczet opinii biegłego (postanowienie tut. Sądu z dnia 28 maja 2014 r. – k. 563, zmienione postanowieniem SO w Opolu z dnia 30.12.2014 r. – k. 608).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w sentencji postanowienia.